



Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 20. toukokuuta 2022
(OR. en)**

9336/22

**DEVGEN 100
ACP 60
RELEX 676**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	20. toukokuuta 2022
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	8938/22
Asia:	EU:n uudistettu kumppanuus vähiten kehittyneiden maiden kanssa – Neuvoston päätelmät (20. toukokuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3870. istunnossaan 20. toukokuuta 2022 hyväksymät päätelmät EU:n uudistetusta kumppanuudesta vähiten kehittyneiden maiden kanssa.

**Neuvoston päätelmät EU:n uudistetusta kumppanuudesta
vähiten kehittyneiden maiden kanssa**

1. EU ja sen jäsenvaltiot aikovat päättäväisesti edistää kunnianhimoisia kansainvälisiä kumppanuuksia ja ovat sitoutuneet etsimään yhdessä vähiten kehittyneiden maiden kanssa monenvälisiä ratkaisuja maailmanlaajuisiin haasteisiin uuden kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen mukaisesti ja ottaen huomioon haasteet, joita näillä mailla on Agenda 2030:n ja sen 17 kestävän kehityksen tavoitteen sekä Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa. Tältä osin neuvosto muistuttaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumisesta köyhyyden ja nälän poistamiseen, haavoittuvuuksien vähentämiseen ja eriarvoisuuteen puuttumiseen sen varmistamiseksi, ettei ketään jätetä jälkeen.
2. Geopoliittisen ja maailmanlaajuisen kilpailun lisääntyessä neuvosto korostaa, että on lujitettava tehokasta monenvälisyyttä ja edistettävä yhdessä kestäviä kansainvälisiä kumppanuuksia, jotka perustuvat yhteisiin arvoihin, ihmisoikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon ja keskinäiseen kunnioitukseen. Vähiten kehittyneet maat ovat arvossa pidettyjä geopoliittisia kumppaneita pyrittäessä varmistamaan selviytymiskykyisempi ja turvallisempi maailma sekä kestävä ja osallistava maailmanlaajuinen elpyminen covid-19-pandemiasta ja Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyksestä. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita vastaamaan vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeisiin panemalla nämä kumppanuudet tehokkaasti täytäntöön, jotta voidaan tukea kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanon nopeuttamista.
3. Neuvosto muistuttaa, että julkinen kehitysapu on edelleen merkittävä rahoituslähde köyhimmille maille ja erityisesti vähiten kehittyneille maille, joilta puuttuvat omat valmiudet hankkia rahoitusta muista lähteistä. EU ja sen jäsenvaltiot vahvistavat maailman suurimpina julkisen kehitysavun antajina uudelleen sitoumuksensa saavuttaa yhteisesti tavoite, jonka mukaan vähiten kehittyneille maille osoitetaan 0,20 prosenttia suhteessa bruttokansantuloon vuoteen 2030 mennessä. Tämä on Addis Abeban toimintaohjelman keskeinen tavoite. Neuvosto korostaa vähiten kehittyneille maille nykyisin myönnettävän eriytetyn kohtelun merkitystä ja suhtautuu myönteisesti vähiten kehittyneiden maiden ryhmästä poistamista koskevien kriteerien tarkistamiseen, jossa otetaan huomioon vähiten kehittyneiden maiden erityiset haasteet, jotka ulottuvat asukaskohtaisia tuloja pidemmälle, mukaan lukien henkilö pääoma sekä talouden ja ympäristön haavoittuvuus.

4. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että maaliskuussa 2022 hyväksytyssä Dohan toimintaohjelmassa sitoudutaan konkreettisempiin toimiin vähiten kehittyneiden maiden tukemiseksi ja korostaa, että EU:n, jäsenvaltioiden sekä eurooppalaisten kehityspankkien ja rahoituslaitosten on tärkeää sitoutua sen täytäntöönpanoon. Se odottaa mielenkiinnolla viidennen vähiten kehittyneitä maita käsittelevän YK:n konferenssin toista osaa, joka on määrä järjestää vuonna 2023, ja peräänkuuluttaa kunnianhimoisia tuloksia. Lisäksi neuvosto muistuttaa, että kestävän ja sujuvan siirtymäprosessin varmistamiseksi on tärkeää vastata niiden maiden erityishaasteisiin, jotka poistetaan vähiten kehittyneiden maiden ryhmästä.
5. Neuvosto muistuttaa, että kansainvälisiä kumppanuuksia koskeva EU:n lähestymistapa perustuu kestäväan ja ennakoitavaan rahoitukseen sekä tuloksellisen kehitysyhteistyön periaatteisiin, yhteisiin arvoihin ja Team Europe -lähestymistavan parhaaseen mahdolliseen hyödyntämiseen. Neuvosto kannustaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita sisällyttämään vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeet alueellisten ja maailmanlaajuisten kumppanuuksien ja strategioiden täytäntöönpanoon osallistavien prosessien, omistajuusperiaatteen ja yhteisten etujen pohjalta. Tässä hengessä ja AKT–EU-kumppanuutta koskevan säännösten pohjalta neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita toteuttamaan jatkotoimenpiteitä niiden sitoumusten osalta, jotka annettiin Brysselissä 17. ja 18. helmikuuta 2022 pidetyssä EU:n ja AU:n huippukokouksessa sekä EU:n ja indopasifisen alueen välisessä ministeriforumissa Pariisissa 22. helmikuuta 2022.
6. Neuvosto korostaa, että on tärkeää puuttua tehokkaasti moniin vähiten kehittyneisiin maihin vaikuttavien konfliktien ja epävakauden taustalla oleviin syihin ja näihin keskeisesti vaikuttaviin tekijöihin, kuten eriarvoisuuteen, demokraattisen ja hyvän hallintotavan ja oikeusvaltion puutteeseen, ilmastonmuutokseen ja luonnonvaroista käytäviin taisteluihin. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa myös tarvetta puuttua edelleen laittoman muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin. Nämä haasteet korostavat humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan välistä integroitua ja kestävää yhteyttä koskevien lähestymistapojen keskeistä roolia ja yhteisten konfliktianalyysien tekemisen merkitystä. Neuvosto toteaa, että köyhyys ja eriarvoisuus lisäävät konfliktien ja epävakauden riskiä erityisesti vähiten kehittyneissä maissa. Tältä osin neuvosto korostaa tarvetta ehkäistä uusia kriisejä ja reagoida niihin, parantaa selviytymiskykyä epävakautta synnyttäviin tekijöihin puuttumiseksi ja edistää osallistavaa ja kestävää elpymistä kestävän kehityksen tavoitteiden ja paremman ja vihreämmän jälleenrakentamisen arvojen mukaisesti, puuttuen kaikentyypiseen eriarvoisuuteen jättämättä ketään jälkeen.

7. Neuvosto panee erittäin huolestuneena merkille Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen merkittävän kielteisen vaikutuksen maailmanlaajuiseen elintarviketurvaan ja elintarvikkeiden hintoihin. Kuten Yhdistyneiden kansakuntien kriisinhallintaryhmä on tuonut esiin, tämä pahentaa jo ennestään hälyttävää maailmanlaajuista elintarviketurvatilannetta, joka johtuu covid-19-pandemiasta, ilmastomuutoksesta ja muista globaaleista haasteista, jotka vaikuttavat erityisesti vähiten kehittyneisiin maihin ja niihin maihin, jotka ovat eniten riippuvaisia ulkoisista elintarvike-, energia- ja lannoitetoimituksista. Tältä osin neuvosto vahvistaa, että kansainvälisten järjestöjen ja muiden asiaankuuluvien kumppaneiden ja aloitteiden, kuten FAO:n ja muiden Roomassa sijaitsevien virastojen, G7-maiden perustaman elintarviketurvaa käsittelevän maailmanlaajuisen liittoutuman ja FARM-aloitteen kanssa tarvitaan oikea-aikaista ja tehokasta koordinoitua toimintaa, jotta voidaan vauhdittaa kansainvälisiä toimia maailmanlaajuisten ruoka- ja ravitsemusturvaan liittyvien huolenaiheiden käsittelemiseksi. Neuvosto korostaa erityisesti tarvetta vahvistaa vähiten kehittyneiden maiden omaa kestävästä elintarvikkeiden tuotantokapasiteettia sekä monipuolistaa niiden elintarvikeketjuja ja rajoittaa elintarvikehyödykkeiden avoimen kaupan esteitä. Maaliskuussa 2022 annetun elintarviketurvan varmistamista ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn vahvistamista koskevan tiedonannon mukaisesti EU tukee edelleen kumppanimaita, erityisesti heikoimmassa asemassa olevia, niiden siirtyessä kohti häiriönsietokykyisiä ja kestäviä elintarvikejärjestelmiä.
8. Neuvosto korostaa vähiten kehittyneiden maiden erittäin suurta haavoittuvuutta ilmastomuutoksen, biodiversiteetin köyhtymisen ja ympäristön tilan heikkenemisen suhteen sekä niiden merkittävää roolia ilmastonsuojelussa ja biodiversiteetin säilyttämisessä. Pariisin sopimukseen ja Glasgow'n ilmastopöytäkirjaan viitaten neuvosto tunnustaa vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeet ja -haasteet, jotka liittyvät ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja sen hillitsemiseen. Lisäksi neuvosto panee tyytyväisenä merkille YK:n ilmastomuutoksen puitesopimuksen 26. osapuolikonferenssissa vähiten kehittyneiden maiden osalta saavutetun edistyksen ja hallitustenvälisen ilmastopaneelin viimeaikaisen työn, kuten sen panoksen raporttiin "Impacts, Adaptation and Vulnerability". Se kehottaa hyväksymään biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen 15. osapuolikonferenssissa kunnianhimoisen uuden maailmanlaajuisen biodiversiteettikehyksen, jolla on selkeät tavoitteet ja vahva ja avoin täytäntöönpanojärjestelmä ja johon osoitetaan myös riittäviä taloudellisia ja muita kuin taloudellisia resursseja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vähiten kehittyneille maille. Toimintapolitiikat, jotka koskevat taloudellista ja sosiaalista kehitystä, ilmastomuutokseen sopeutumista, biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävästä hyödyntämisestä, integroitua vesivarojen hoitoa ja maaperän huonontumisen, metsäkadon ja aavikoitumisen torjuntaa sekä katastrofivalmiustoimenpiteitä, olisi vähiten kehittyneissä maissa, kuten muissakin maissa, pantava täytäntöön yhdennetyllä ja johdonmukaisella tavalla, jotta voidaan edistää kykyä sietää ilmastomuutosta ja edistää luonnon ekosysteemien kestävästä hoitoa, kuten esimerkiksi Vihreä muuri -aloite (Great Green Wall Accelerator) on osoittanut.

9. Neuvosto panee huolestuneena merkille, että covid-19-kriisi on selvästi osoittanut vähiten kehittyneiden maiden olevan hyvin haavoittuvia ulkoisille häiriöille, ja että kriisi vaikeutti kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista vähiten kehittyneissä maissa, erityisesti inhimillisen kehityksen osalta. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita painottamaan vähiten kehittyneissä maissa erityisesti inhimillistä kehitystä noudattamalla kokonaisvaltaista lähestymistapaa seuraavilla aloilla: terveys ja ihmisoikeudet, elintarviketurva ja ravitseminen, koulutus, digitalisaatio, sosiaalisen suojelun saatavuus ja ihmisarvoisten työpaikkojen luominen. Neuvosto muistuttaa tässä yhteydessä sellaisen muutosvoimaisen lähestymistavan merkityksestä, jolla puututaan sukupuolten eriarvoisuuden perimmäisiin syihin, ja korostaa myös, että sukupuolten tasa-arvon edistäminen, naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen sekä haavoittuvassa asemassa olevien tai syrjäytyneiden ihmisten kohtaamaan moninkertaiseen syrjintään puuttuminen on erityisen tärkeää vähiten kehittyneissä maissa ja on EU:n prioriteetti kaikilla toiminta-aloilla. Neuvosto palauttaa mieliin, että EU on edelleen sitoutunut lisäämään ponnistelujaan ja toimiaan kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi, suojelemiseksi ja toteuttamiseksi sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseksi ja tehokkaaksi täytäntöönpanemiseksi ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteuttamiseen. EU korostaa edelleen, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa ja koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, sekä terveydenhuoltopalveluja.
10. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita tukemaan edelleen terveydenhuoltojärjestelmien valmiuksien ja julkisten infrastruktuurien vahvistamista vähiten kehittyneissä maissa yleisen sairausvakuutusturvan aikaansaamiseksi. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä sääntelykehyksiin ja lääkkeiden tuotantokapasiteettiin sekä veden ja riittävien sanitaatio- ja hygieniapalvelujen sekä perusterveydenhuoltopalvelujen saatavuuden parantamiseen. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa Afrikassa kehitettyjä Team Europe -aloitteita, jotka koskevat esimerkiksi terveysturvallisuutta ja pandemioiden ehkäisyä, niihin varautumista ja niihin reagoitua, sähköisiä terveystalvveluja, rokotteiden, lääkkeiden ja terveystuotteisiin liittyvien teknologioiden tuotantoa ja saatavuutta sekä kansanterveyslaitosten tukemista.

11. Neuvosto korostaa, että vähiten kehittyneissä maissa on tärkeää tukea koulutusjärjestelmien kehittämistä, jotta mahdollistetaan kaikille yhtäläinen ja kattava pääsy laadukkaaseen koulutukseen keskittyen erityisesti tyttöihin ja nuoriin naisiin, vammaisiin henkilöihin ja heikoimmassa asemassa oleviin henkilöihin. Neuvosto korostaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota lasten ja nuorten ruokavaliotarpeisiin, jotta he voivat kasvaa ja kehittyä täyteen potentiaaliinsa, myös koulujen terveys- ja ravitsemusohjelmien kautta. Neuvosto korostaa nuorten merkitystä oman maansa tulevaisuuden muovaamisessa sekä tarvetta tarjota heille tulevaisuudennäkymiä, jotka perustuvat taitojen kehittämiseen ja parempaan integroitumiseen paikallisten työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita tukemaan valmiuksien kehittämistä vähiten kehittyneiden maiden perus- ja keskiasteen koulutuksessa, teknisessä ja ammatillisessa koulutuksessa sekä korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa. Tältä osin neuvosto korostaa, että on tärkeää ottaa vähiten kehittyneiden maiden tutkijat mukaan maakohtaisia ja aluekohtaisia haasteita ja asianmukaisia välineitä koskevaan pohdintaprosessiin.
12. Neuvosto kannustaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita jatkamaan toimiaan vähiten kehittyneiden maiden talouksien omien valmiuksien vahvistamiseksi edistämällä kestäväää kehitystä, kauppaa ja selviytymiskykyisiä talouksia muun muassa rakenneuudistusten avulla keskittyen erityisesti kotimaisten resurssien käyttöönoton, julkisen varainhoidon ja hyvän hallintotavan vahvistamiseen sekä yksityissektorin kehittymisedellytysten ja ulkomaisten suorien sijoitusten parantamiseen, ja edistämällä vastuullista liiketoimintaa ja huolellisuusvelvoitetta koskevia normeja paikallisesti. Neuvosto tunnustaa budjettituen ja valmiuksien kehittämisen sekä Euroopan julkisen sektorin asiantuntemuksen ja vertaiskumppanuuksien roolin näiden tavoitteiden saavuttamisessa, kun olosuhteet sen sallivat. Neuvosto korostaa vähiten kehittyneiden maiden työmarkkinoiden rakenteellisia haavoittuvuuksia ja covid-19-pandemian vaikutusta tuotantoon ja tuottavuuteen sekä korostaa, että on tärkeää tukea työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä sekä vahvistaa työmarkkinalaitoksia. Lisäksi neuvosto kehottaa panemaan oikea-aikaisesti, koordinoitusti ja avoimesti täytäntöön velanhoidon keskeyttämistä koskevan yhteisen velanhoidokehityksen sekä aloitteen, joka liittyy erityisnosto-oikeuksien tai vapaasti vaihdettavien valuuttojen vapaaehtoiseen kanavoimiseen jäsenvaltioista ja muista maista, joilla on vahva ulkoinen rahoitusasema, haavoittuville maille niiden elpymisen tukemiseksi.

13. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita seuraamaan Global Gateway - tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena on helpottaa julkisia ja yksityisiä investointeja kestäviin yhteyksiin ja laadukkaaseen infrastruktuuriin paikallisten ja alueellisten talouksien ja yhteisöjen tarpeiden ja mahdollisuuksien pohjalta, kuten kumppanimaiden kanssa käydyissä vuoropuheluissa on määritetty, sekä EU:n strategisten etujen perusteella. Lisäksi neuvosto pyytää komissiota, koordinoitusti EUH:n kanssa, sekä jäsenvaltioita ja eurooppalaisia kehityspankkeja ja rahoituslaitoksia
- tutkimaan teknisen avun antamista vähiten kehittyneille maille noudattaen mahdollisuuksien mukaan Team Europe -lähestymistapaa, jotta voidaan tukea kestävien ja rahoituskelpoisten hankkeiden kehittämistä sekä kestävää rahoitusta ja kestäviä investointeja edistävän ympäristön luomista;
 - tutkimaan mahdollisuuksia innovatiiviseen ja osallistavaan rahoitukseen yksityisen pääoman mobilisoimiseksi vähiten kehittyneille maille ottaen huomioon olemassa olevat parhaat käytännöt ja asiaan liittyvät kansainväliset aloitteet, kuten G7-maiden infrastruktuuri- ja investointikumppanuus.
- Yhteyksiä koskevia hankkeita olisi suunniteltava ja toteutettava tiukimpien sosiaali-, talous- ja ympäristönormien mukaisesti.
14. Neuvosto tunnustaa myös paikallisviranomaisten ja kansalaisjärjestöjen keskeisen roolin osallistavassa ja kestävässä kehityksessä, sillä ne ovat sekä itsenäisiä toimijoita että toteutuskumppaneita hallinnon ja kehitysasioiden alalla. Neuvosto ilmaisee huolensa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventumisesta ja korostaa, että niiden suojelu ja edistäminen on erittäin tärkeää monissa vähiten kehittyneissä maissa. Myös hajautettu yhteistyö ja julkisen sektorin asiantuntemus ovat tärkeitä välineitä vähiten kehittyneiden maiden kanssa toteutettavassa EU:n kehitysyhteistyöpolitiikassa muun muassa institutionaalisten valmiuksien vahvistamiseksi ja paikallisen talouskehityksen ja hallinnon vakiinnuttamiseksi.

15. Neuvosto kannustaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita hyödyntämään Team Europe -lähestymistapaa vähiten kehittyneiden maiden kanssa tehtävän yhteistyön lisäämiseksi ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa täytäntöönpanossa. Tässä uudessa kokonaisvaltaisessa ja osallistavassa lähestymistavassa olisi mobilisoitava kaikki vähiten kehittyneiden maiden käytettävissä olevat välineet, erityisesti Team Europe -aloitteet ja eurooppalaisen kehitysrahoitusjärjestelmän välineet, kuten Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus (EKKR+), lisäämällä eurooppalaisten kehityspankkien ja rahoituslaitosten, kuten Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD), roolia, ja toimimalla yhteistyössä paikallisten ja alueellisten pankkien sekä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä menettelytapojen ja välineiden käyttöönottoon vähiten kehittyneissä maissa liittyviin erityishaasteisiin etenkin epävakaisissa tilanteissa, konfliktitilanteissa tai konfliktin jälkeisissä tilanteissa.
16. Neuvosto korostaa, että on tärkeää lisätä EU:n ja vähiten kehittyneiden maiden välisten kumppanuuksien johdonmukaisuutta ja näkyvyyttä Team Europe -lähestymistavan mukaisesti hyödyntäen esimerkiksi Global Gateway -strategiaa, ja toteaa, että disinformaation torjumiseksi on jatkettava koordinoitua viestintästrategiaa. Neuvosto kehottaa komissiota, EUH:ta, EIP:tä, EBRD:tä ja jäsenvaltioita varmistamaan tehokkaan viestinnän ja diplomaattisen yhteydenpidon EU:n Team Europe -lähestymistavan puitteissa toteuttamien yhteisten toimien, muun muassa EU:n edustustojen ja jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin, avulla.
-